

Skab overblik over det du skal læse

Orientér dig altid i en tekst, før du læser den. Prøv at afgøre, hvilken genre teksten tilhører (fx lærebogstekst, videnskabelig artikel, hovedværk eller?), og hvorfor du er blevet bedt om at læse den. Her får du fem metoder til at skabe overblik over en ny tekst.

1) Brug tekstens overbliksskabende elementer

Du kan begynde med at finde tekstens overbliksskabende elementer og bruge dem til at identificere tekstens struktur og centrale pointer.

- > titel
- > indholdsfortegnelse
- > overskrifter
- > forord
- > abstract / resumé
- > bagsidetekst
- > illustrationer
- > stikord i margen
- > fremhævede ord
- > tekstbokse
- > figurer, grafer, modeller
- > sammendrag i teksten
- > stikordsregister

2) Læs begyndelsen og slutningen af hvert kapitel

Mange lærebøger bruger plads på at føre læseren rundt i bogen. Typisk starter hvert kapitel med at give et overblik over centrale pointer og sammenhænge med andre kapitler. Der findes også lærebøger, der opsummerer de centrale pointer i slutningen af hvert kapitel.

3) Læs indledningen og konklusionen

Når der er tale om videnskabelige artikler, giver indledning og konklusionen et godt overblik over resten af teksten. Indledningen siger noget om tekstens fokus og dens positionering i

forhold til andre fagtekster. Konklusionen opsummerer centrale spørgsmål og forsøger at besvare disse ud fra de analyser, der er gennemført.

4) Skriv, tegn eller diskuter dig til et indledende overblik

Det er et generelt godt råd aldrig kun at læse, men hele tiden sørge for at arbejde kritisk med det, du læser. Det gælder også, når du er i gang med at skabe overblik. Kombiner den indledende læsning med andre overbliksskabende aktiviteter, fx:

- lav et mindmap over dit første indtryk af sammenhænge og pointer i teksten
- skriv kort om dit første indtryk af teksten
- hør, hvad dine medstuderende mener, tekstens centrale pointer er
- spørg din underviser, hvilke tekster/kapitler der hænger sammen, og hvilke temaer der er gennemgående.

Andre tips: Slå emne, titel, forfatter og ord op

Du kan fint begynde med at slå titel, forfatter eller begge dele op i en populærvideenskabelig bog, et opslagsværk, på Google, på Wikipedia el. lign. Ikke for at anvende disse kilder, men for at danne dig et første indtryk af teksten ved at læse "rundt om" den.

Hvis testen indeholder mange ord, du ikke kender (eller hvis den er skrevet på et fremmedsprog), så bladr teksten igennem og find centrale ord og begreber. slå dem op og notér deres betydning, inden du begynder din egentlige læsning.

Husk! Du skal holde fokus på teksten, du skal læse – opslag bliver ofte til overspringshandling.

Handout bearbejdet efter: Pædagogisk Center Samfundsvidenskab: Akademisk Studieteknik – for studiestartere (2009) Thomas Harboe: Akademisk Læsning (2005)